

Handläggare
Yasmine Ekman-Munir
Telefon: 08-50801682

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om avhopparverksamhet för kvinnor i gängkriminalitet

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/165

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Kristin Jacobsson (C) har lämnat en motion om avhopparverksamhet för kvinnor i gängkriminalitet till kommunfullmäktige med förslaget om att inrätta en avhopparverksamhet med samlad specialkompetens för kvinnor som önskar att lämna gängkriminalitet samt att säkerställa att den information som ges ut gällande stadens avhopparverksamhet även riktas till tjejer/kvinnor.

Förvaltningen anser att förslaget om att inrätta en särskild avhopparverksamhet för kvinnor skulle få begränsad effekt eftersom staden redan har insatser för kvinnor som vill lämna kriminalitet. Förvaltningen anser att fokus i stället borde ligga på att nå ut med riktad information till kvinnor med eller utan barn som vill lämna en kriminell miljö. Det skulle få önskad effekt eftersom fler kvinnor då kan identifieras och erbjudas anpassat stöd utifrån både våldsutsatt och kriminalitet. En förutsättning är att insatserna genomförs i samverkan mellan sociala insatsgrupper, relationsvårdsteam och barn- och ungdomsenheterna.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat motionen från Kristin Jacobsson (C) om avhopparverksamhet för kvinnor i gängkriminalitet till kommunfullmäktige med förslaget om att inrätta en avhopparverksamhet med samlad specialkompetens för kvinnor som önskar att lämna

gängkriminalitet samt att säkerställa att den information som ges ut gällande stadens avhopparverksamhet även riktas till tjejer/kvinnor.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till stadsledningskontoret, socialnämnden, stadsdelsnämnderna Järva, Enskede-Årsta-Vantör, Farsta och Skärholmen samt Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige (ROKS). Synpunkter ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 30 april. Motionen bifogas.

Ärendet

Kristin Jacobsson (C) redogör i motionen för att den organiserade brottsligheten är ett av Sveriges allvarligaste samhällsproblem. Gängen rekryterar allt längre ner i åldrarna och det har blivit allt vanligare att minderåriga utför misshandel, narkotikahandel, rån och mord.

Det har också blivit vanligare att tjejer/kvinnor dras in i grov brottslighet och gängkriminalitet. Motionären redogör vidare för att kvinnors roll i gängen ofta skiljer sig från männens. Kvinnor används som lockbete för att lura måltavlor till en viss plats och deras bostäder används som förråd till pengar, narkotika, vapen och sprängmedel. Hotbilden för en kvinna som lämnar sin kriminella man, och därmed ett liv med insyn i gängen, är oftast komplex och svår. Motionären redogör vidare för att studier visar att kvinnors inblandning i den organiserade brottsligheten många gånger förbises av polis, socialtjänst, sjukvård och andra viktiga samhällsaktörer.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige ska besluta:

- Att inrätta en avhopparverksamhet med samlad specialistkompetens för kvinnor som önskar att lämna gängkriminalitet.
- Att säkerställa att den information som ges ut gällande stadens avhopparverksamhet även riktas till tjejer/kvinnor

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen individ och familj.

Jämställdhetsanalys

I Järva deltar fler män och pojkar än kvinnor och flickor i sociala insatsgrupper. Under 2023 har totalt 103 personer varav 6 kvinnor och 97 män deltagit i SIG vuxna. Under samma period har totalt 34 ungdomar varav 5 flickor och 29 pojkar deltagit i SIG unga. Även om det är fler män och pojkar som begår brott, finns det även kvinnor och flickor som är inblandade i kriminalitet. En del av kvinnorna och flickorna har relationer med män och pojkar som är gängkriminella och där kvinnorna och flickorna blir inblandade i kriminalitet. Det finns en risk att fokus läggs på männen och pojkarna och att socialtjänsten, skolan och polisen inte ser dessa kvinnor och flickor. Förvaltningen bidrar till att stärka jämställdhetsperspektivet

genom att fortsätta arbetet med att uppmärksamma kvinnor och flickor som begår brott alternativt befinner sig i kriminella miljöer. Arbetssätt vidareutvecklas för att nå fler kvinnor och flickor som tar del av sociala insatsgrupper.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sedan år 2022 har individ och familjeomsorgen i Järva ett fokusområde som innebär att identifiera och uppmärksamma flickor och kvinnor i den kriminella miljön. En särskild satsning på kompetensutveckling för medarbetare om flickors och kvinnors roll i kriminalitet sker under innevarande år för att öka förståelsen för hur flickors och kvinnors situation i den kriminella miljön ser ut. Ett annat område som prioriteras är att tidigt identifiera personer i kriminalitet, oberoende av kön. För att uppnå detta ska frågor om kriminalitet implementeras i verksamheterna.

Förvaltningen samverkar med polisen, kriminalvården och socialförvaltningen inom trefas-samverkan. Om polisen bedömer att en person som vill lämna kriminalitet har en hög hotbild och som utifrån skyddsbehov behöver flytta från Stockholm handläggs ärendet av socialförvaltningens centrala avhopparverksamhet. Om polisen inte bedömer hotbilden som så pass hög att avhopparverksamheten och polisen ska ta över ansvaret för ärendet läggs ansvaret på förvaltningen att i samverkan med lokal polis tillgodose eventuella behov av stöd och insatser för att bland annat utsätta kvinnor och flickor som lever i kriminella gäng ska få hjälp med att lämna kriminalitet.

Förvaltningens arbete med sociala insatsgrupper (SIG) bedrivs i samverkan med främst polisen och kriminalvården. Samverkan sker omkring enskilda individer för att stödja personer att upphöra med kriminella handlingar. Förvaltningen har två egna SIG verksamheter, en för unga upp till 20 år och en för vuxna. Målet med SIG är att personerna ska lämna kriminalitet och få stöd till ett självständigt och tryggt liv i framtiden. Alla som är motiverade att ta emot stöd och insatser får det, även kvinnor. För att fortsatt vidareutveckla SIG-verksamheterna för att bättre motsvara flickors och kvinnors förutsättningar och behov samt upprätthålla god kvalitet genomförs utvecklingsarbete.

Förvaltningens sociala insatsgrupper har genomfört en rad informationsinsatser till interna och externa aktörer för att identifiera fler kvinnor och flickor som vill lämna kriminalitet. Förvaltningen arbetar uppsökande mot anstalter och häkten för att kvinnor som befinner sig i nätverkskopplade konflikter ska motiveras till att ta emot stöd. För att öka kunskapen om kvinnor i kriminella miljöer hos yrkesverksamma inom socialtjänsten, polisen och kriminalvården ges

information om det stöd och insatser som finns för kvinnor som är inblandade i kriminalitet. För att på det sättet påminna om att gruppen vuxna kvinnor som begår brott finns och att det finns stöd för dem att få. Förvaltningen deltar även tillsammans med polisen och skolpersonal vid informationsträffar med olika skolor i stadsdelsområdet för att informera om att det finns stöd och insatser för flickor i kriminalitet.

Förvaltningen anser att förslaget om att inrätta en särskild avhoppbarverksamhet för kvinnor skulle få begränsad effekt, eftersom staden redan har insatser för kvinnor som vill lämna kriminalitet. Förvaltningen anser att fokus i stället borde ligga på att nå ut med riktad information till kvinnor, med eller utan barn, som vill lämna en kriminell miljö. Det skulle få önskad effekt eftersom fler kvinnor då kan identifieras och erbjudas anpassat stöd utifrån både våldsut-satthet och kriminalitet. En förutsättning är att insatserna genomförs i samverkan mellan sociala insatsgrupper, relationsvårdsteam och barn- och ungdomsenheterna.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Victoria Callenmark
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Juvas Hagbjörk
t.f. Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Motion av Kristin Jacobsson (C) om avhoppbarverksamhet för kvinnor i gängkriminalitet
2. Följebrev - Motion om avhoppbarverksamhet för kvinnor i gängkriminalitet

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, Stadsdelsdirektör	2024-04-05
Susanna Juvas Hagbjörk, tf. avdelningschef	2024-04-05